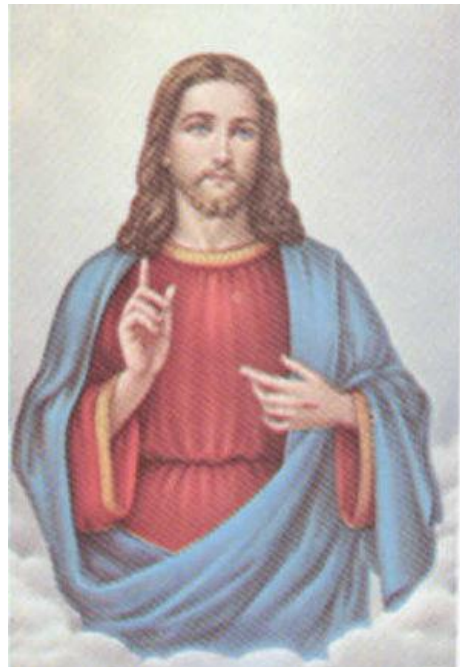

Viering van de Doopsgezinde Gemeenten in de Zaanstreek op 30 augustus 2020

Thema: Welk een vriend is onze Jezus?

**Voorganger: Ds. Hans de Wit
Orgel/piano: Klaas Arend Booij
Zang: Ilse Doorenspleet
Opname: Evelien en Nancy Yael**

Samenroepen

Orgel- of pianospel

Het licht wordt ontstoken

We ontsteken wij hier vandaag licht
Omdat we vertrouwen op het erbarmen en de genade
Van wie onze bron des levens is:
De Eeuwige, 'in wiens licht wij het licht zien'.

Welkom

Van harte heten we u hier aanwezig welkom bij deze dienst in de Vermaning van Wormer. En ook u die wellicht op een later tijdstip de dienst willen volgen. Fijn dat we weer samen mogen komen en elkaar spreken, al is het op afstand. De muziek wordt verzorgd door Klaas Arend en Ilse, de opname door Evelien en Nancy Yael. We hopen op een mooie dienst.

Moment van stilte

Votum en Groet

Onze hulp is in de naam van Hem die hemel en de aarde gemaakt heeft en niet verloren laat gaan het werk van zijn handen. Genade, vrede en blijdschap wordt u geschonken Door Hem die ons in zijn naam heeft samengebracht,
Door Jezus die wij willen volgen op zijn weg naar Jeruzalem, de stad van vrede, door de Heilige Geest die ons het visioen van genezing en verzoening schenkt. Amen.

Zingen: Ps.105: 1 en 2

(Psalm van de uittocht, Psalm van de Zondag)

1 Looft God de Heer, en laat ons blijde
Zijn glorieijke naam belijden
Meld ieder volk en elk geslacht
De wonderen die God volbracht.
Gij die van harte zoekt de Heer,
Verblijd u, geef zijn naam de eer.

2. Vraag naar des Heren grote daden;
Zoek zijn nabijheid, zijn genade.
Gedenk hoe Hij zijn oordeel velte,
Zijn wonderen ten teken stelt,
Volk dat op Abram u beroemt,
Met Jakobs nieuwe naam genoemd.

Inleiding op het thema van deze dienst

Het is zondag 30 augustus. Al deze zondagen van de zomer hebben geen naam, worden aangeduid met de zoveelste na Pinksteren. De psalm van de zondag brengt de Exodus in herinnering. De tekst uit het OT is uit Jeremia. Een harde tekst. De profetische boodschap is verworpen woord. De NT-lezing is uit Mattheüs. Het gaat over de genezing van een maanzieke zoon. Jezus vaart uit tegen de discipelen, zijn vrienden. En dat bracht mij bij het thema van deze dienst: Welk een vriend is onze Jezus? Met een vraagteken.

Gebed om Gods ontferming

Glorialied: Lied 413: 1 en 3

1 Grote God, wij loven U, Heer, o sterkste aller sterken! Heel de wereld buigt voor U En bewondert uwe werken. Die Gij waart te allen tijd, Blijft Gij ook in eeuwigheid.	3 Heer, ontferm u over ons, Open uwe vaderarmen, Stort uw zegen over ons, Neem ons op in uw erbarmen. Eeuwig blijft uw trouw bestaan – Laat ons niet verloren gaan.
--	--

Horen wij naar de lezingen van deze zondag

1e Schriftlezing - Jeremia 7:23-28 (NBV):

23 Wat ik hun geboden heb, is dit: “Wees mij gehoorzaam dan zal ik jullie God zijn en zullen jullie mijn volk zijn. Volg steeds de weg die ik jullie wijs, daar zullen jullie wél bij varen.” 24 Maar ze luisterden niet naar mij, ze hebben mij niet gehoorzaamd. Ze volgden hun eigen plannen en lieten zich leiden door hun koppig en boosaardig hart. In plaats van mij te volgen, keerden ze zich van mij af. 25 Vanaf de dag dat jullie voorouders uit Egypte wegtrokken tot op de dag van vandaag heb ik telkens weer mijn dienaren, de profeten, naar jullie gezonden. 26 Maar niemand die naar mij luisterde, niemand die mij gehoorzaamde. Jullie zijn nog halsstarriger dan jullie voorouders. 27 Als je dit alles tegen hen zegt, zullen ze niet naar je luisteren; als je hen roept, zullen ze niet antwoorden. 28 Zeg dan tegen hen: Hier is nu een volk dat niet heeft geluisterd naar de HEER, zijn God, en dat zich niet heeft laten terechtwijzen. Oprechte woorden komen niet meer over hun lippen.

Zingen Lied 177: 1, 3 en 5

1. Daar komt de man uit Anatot
hij deelt de woorden uit van God:
*hoor het woord des Heren:
wij moeten ons bekeren.*
Maar niemand luistert naar zijn stem,
In heel Jeruzalem.

3. Waarom, o volk van Israël,
Waarom is God niet meer in tel?

*Hoor het woord des Heren:
wij moeten ons bekeren.*

Hij die ons riep in de woestijn,
Wil onze vader zijn!

5. Daar komt de man uit Anatot,
Hij deelt de woorden uit van God:

*hoor het woord des Heren:
wij moeten ons bekeren.*

Maar niemand luistert naar zijn stem,
in heel Jeruzalem.

Tweede schriftlezing - Mt.17: 14-20 (NBV):

14 Toen ze zich weer bij de mensenmassa voegden, kwam er iemand naar hem toe die voor hem op zijn knieën viel

15 en zei: 'Heer, hebt medelijden met mijn zoon, want hij is maanziek en lijdt daar erg onder; hij valt dikwijls in het vuur of in het water. 16

Ik heb hem bij uw leerlingen gebracht, maar zij konden hem niet genezen.'

17 Jezus antwoordde: 'Wat zijn jullie toch een ongelovig en dwars volk, hoe lang moet ik nog bij jullie blijven? Hoe lang moet ik jullie nog verdragen? Breng hem bij me'. 18

Daarop sprak Jezus de demon op strenge toon toe. Deze ging uit de jongen weg, en vanaf dat moment was hij genezen. 19 Later kwamen de leerlingen naar Jezus toe. Eenmaal met hem alleen vroegen ze: 'Waarom konden wij die geest niet uitdrijven?'

20 Hij antwoordde: 'Vanwege jullie gebrek aan geloof. Ik verzeker jullie: als jullie geloof hebben als een mosterdzaadje, dan zullen jullie tegen die berg zeggen: "Verplaats je van hier naar daar!" en dan zal hij zich verplaatsen. Niets zal voor jullie onmogelijk zijn.'

Zingen Welk een vriend is onze Jezus

Tekst: Joseph M. Scriven Muziek: Charles C. Converse

Welk een vriend is onze Jezus,
die in onze plaats wil staan.
Welk een voorrecht dat ik door Hem,
altijd vrij tot God mag gaan.
Dikwijls derven wij veel vrede,
dikwijls drukt ons zonde neer,
juist omdat wij 't al niet brengen,
in 't gebed tot onze Heer.

Zijn wij zwak, belast, beladen,
en terneer gedrukt door zorg.
Dierb're Heiland, onze toevlucht,
Gij zijt onze hulp en borg.
Als soms vrienden ons verlaten,
gaan wij biddend tot de Heer,
in Zijn armen zijn wij veilig,
Hij verlaat ons nimmermeer.

Verkondiging

Als u aandachtig geluisterd heeft, zowel naar de tekst uit Mattheüs als naar die van het lied “Welk een vriend is onze Jezus” zult u zich afvragen wat het een met het ander te maken heeft.

Op de voorkant van de liturgie ziet u twee afbeeldingen van Jezus. De ene wil ik de zoete noemen. Het is een afbeelding van Jezus die universeel is, je ziet hem overal. Ik herinner me ooit in het Zuiden van Chili in het kantoor van de methodistenkerk deze afbeelding gezien te hebben. Toen ik wat dichterbij kwam zag ik lippenstift op het glas op de plaats waar de mond van deze Jezus zich bevond.

Het is de blanke Jezus, met de blauwe ogen en de vermanende vinger opgestoken. Zo zal de historische Jezus er zeker niet hebben uitgezien.

Toen ik de tekst voor vanochtend las, en zag hoe die ontmoeting tussen Jezus en zijn discipelen afliep, dacht ik aan dat lied 'Welk een vriend is onze Jezus' en dacht, 'nee, dit is niet de zoete Jezus', dit is een andere Jezus, de Jezus van die andere afbeelding: donker, grote, zwarte baard, donkere ogen. Het is een reconstructie van door archeologen gevonden resten uit de eerste eeuw. Zo kan Jezus eruit hebben gezien.

'Welk een vriend is onze Jezus'? Je zal toch maar vriend van Jezus willen zijn! Ik heb het nagezocht. Er is maar een plaats waar Jezus een van zijn discipelen 'vriend' noemt, en dat is wanneer Judas hem kust en verraadt (Mt.26:50). De dode Lazarus noemt Jezus 'onze vriend'.

Een ramp om vriend van Jezus te willen zijn. Waarom zou je dat willen. Hij is arm, zwerft rond, heeft geen dak boven zijn hoofd. Hij maakt met iedereen ruzie. Niet alleen met de Schriftgeleerden, oversten en Farizeeën. Ook met zijn directe naasten:

- Hij is nog geen 12 jaar of blijft al alleen achter in Jeruzalem zonder zijn ouders te waarschuwen... Bij terugkeer zegt zijn moeder: 'Kind, waarom heb je ons dat aangedaan. Zie, je vader en ik hebben je met angst gezocht...'
- Krijgt ruzie met zijn moeder in Kana op de bruiloft
- Ruzie met zijn familie in Nazareth. Hij keert terug en zijn familie verwacht dat hij de wonderen die hij elders deed nu ook bij hen zal doen. Nee dus!

De ruzie loopt zo hoog op dat ze hem willen lynchen.

- Twee weken geleden lazen we het verhaal van de Syro-Fenicische vrouw. Jezus negeert haar. Zij moet hem evangeliseren

- Vorige week Petrus die het goed bedoelde, het niet begreep en verschrikkelijk uit de zak krijgt: 'Ga weg achter mij, Satan'!

- En zo kunnen we doorgaan.

'Welk een vriend is onze Jezus'? In ieder geval niet van die arme discipelen. Men noemt hem een vriend van tollenaars en zondaren, nergens van zijn discipelen.

Ook in onze tekst van vanochtend is nu niet direct sprake van vrolijke vriendschap. Maar als we goed kijken, zien we dat er iets anders, iets belangrijkers dan vriendschap en gezelligheid op het spel staat als je discipel wilt zijn. Iets van de Messiaanse weg, iets van geloofsvertrouwen en diepgaande spiritualiteit, het vermogen de demonen uit te drijven die onze werkelijkheid beheersen en kapot maken.

Wat er gebeurt, is:

Jezus komt terug van zijn tocht de berg op en richt zich tot de menigte. Een man komt op hem af, knielt neer en zegt: 'kyrie eleison', Heer heb medelijden. Zijn zoon is ziek. Maanziek zegt de tekst, lunatic. Misschien dat aan iets als epilepsie gerefereerd wordt. De zoon valt voortdurend in het water, in het vuur. Hij verdrinkt, verbrandt.

De man is al bij zijn, bij Jezus', leerlingen geweest. Maar ze zijn vernederd: temidden van de menigte, blijkt publiekelijk dat zij hem niet konden genezen.

Dat is een kernthema in het verhaal. Het onvermogen van de discipelen om te genezen.

Jezus wordt woest en richt zich tot de menigte, tot allen die daar staan, tot de hele generatie – hij maakt geen onderscheid tussen leerlingen en anderen – en verzucht ‘hoe lang nog moet ik jullie verdragen. Jullie zijn een ongelovige en perverse generatie’. Vervolgens geneest hij de zoon door de demon die bezit van hem heeft genomen te bestraffen.

Dan komen de verbijsterde en vernederde leerlingen privé bij Jezus: ‘Waarom konden wij hem niet genezen?’.

Het antwoord van Jezus is helder, het raakt de kern van de navolging en waarom navolging meer is dan vriendschap: omdat jullie niet op God vertrouwen en geloven dat met zijn hulp en in zijn naam demonen uitgedreven worden. Jullie zijn bang, bezorgd, zwak. Jullie geloven niet echt dat verandering mogelijk is. Dat demonen waardoor mensen verbranden of verdrinken uitgedreven kunnen worden.

Het probleem van deze zwaar zieke jongen en de demon die bezit van hem heeft genomen staat natuurlijk voor veel meer. Ik voel dit verhaal van die andere Jezus als zeer nabij en actueel.

Het probleem van deze zwaar lijdende jongen heeft dezelfde dimensies als dat van de honger, van het door de pandemie stijgend aantal armen (er komen er 100 miljoen bij), dat van de mensenrechten, de ongelijkheid, de verwoesting van de aarde. Het heeft dezelfde dimensies als dat van al die demonen die onze werkelijkheid beheersen en kapot maken en waarvan we niet echt geloven dat ze uit te drijven zijn. Jezus laatste woord is dat van troost en bemoediging. Je hoeft geen macht te hebben, geen leger, geen vermogen, geen politieke partij achter je om demonen uit te drijven.

Al heb je maar een beetje geloof, zo klein als een mosterdzaadje, dan is niets onmogelijk voor je, dan kun je bergen verzetten. In de Rabbijnse literatuur is dat: dan kun je een onoverwinnelijke moeilijkheid overwinnen.

Kijk naar het kwetsbare, naar het kleine, zegt Jezus. Dat wat zo klein is als een mosterdzaadje, kan uitgroeien tot iets groots. Het gaat bij de messiaanse weg om de macht van de gewonde genezer die demonen kan uitdrijven.

Stel je voor: vier personen in een kamer: De eerste is een machtige dictator die een land regeert. Hij hanteert een brute macht. Naast hem zit een begaafde atleet op het hoogtepunt van zijn fysieke bekwaamheid, een man wiens snelheid en kracht alom bewonderd worden. De derde persoon is een rockster. Haar gezicht staat op billboards en ze is een begrip. Maar er ook nog een ander soort kracht. In de kamer ligt ook nog in haar wiegje een pasgeborene, schijnbaar zonder enige macht of kracht, niet eens in staat om te vragen wat zij nodig heeft. Welke van deze is uiteindelijk het machtigst?

Dat is de baby, het weerloze en kwetsbare kind. De atleet zou het kunnen verpletteren, de dictator zou het kunnen doden, en de rockster zou haar aanwezigheid volledig kunnen overschaduwen. Maar de baby heeft een ander soort kracht. De baby kan de harten raken op een manier die voor een dictator, een atleet of een rockster onmogelijk is. Haar onschuldige, woordeloze aanwezigheid, zonder fysieke kracht, kan een kamer, een hart, een maatschappij transformeren op een manier die geweren, spieren en charisma niet kunnen. Een pasgeboren baby heeft de kracht om demonen uit te drijven. Het kan de demonen van het geweld, het narcisme en de machtswellust in ons verdrijven.

Een pasgeboren kind doet ons weer in wonderen geloven. In onze verantwoordelijkheid voor het leven, een leven dat niet voortijdig gebroken wordt. In ons vermogen lief te hebben. Daarom kan Jezus demonen uitdrijven die anderen niet kunnen uitdrijven. Daarom is het goed bij Hem te schuilen en kunnen we zo ook nog wel een regel van dat lied koesteren: Zijn wij zwak, belast, beladenen terneer gedrukt door zorg. Dierb're Heiland, onze toevlucht, Gij zijt onze hulp en borg. Amen

Stilte

Muziek: Orgel of pianospel

Open ruimte

- reacties op het gehoorde
- mededelingen

Gebeden

Danken en Voorbede

Stilte: Vanuit de stilte van ons hart zoeken wij de Almachtige

Onze Vader: gezamenlijk

Slotlied: Lied 923: 1, 2 en 3

1. Wil je wel geloven dat het groeien gaat,
Klein en ongelooflijk als een mosterdzaad,
Dat je had verborgen in de zwarte grond,
En waaruit een grote boom ontstond.

2. Wil je wel geloven het begin is klein,
Maar het zal een wonder boven wonder zijn
Als je het gaat wagen met Gods woord alleen;
Dan gebeuren wonderen om je heen.

3. Wil je wel geloven dat je vrede wint
Als je vol vertrouwen leeft, zoals een kind.
Als je een geloof hebt als een mosterdzaad,
Groeit de liefde uit
Boven de haat.

Zegenbede

Moge de zegen van de God van Sara, de God van Hagar en Abraham,
moge de zegen van de zoon die uit Maria werd geboren, en die wij
volgen op de weg naar genezing,
naar het licht, naar verzoening en vrede, moge de zegen van de Heilige
Geest van liefde die over ons waakt zoals een moeder over haar
kinderen, op u allen neerdalen. Amen

Muziek

We doven de kaars hier in de Vermaning
Maar we geven elkaar het licht door ook in de komende week: een
goede week een ieder toegewenst